

Giải pháp đổi mới hoạt động truyền thông phòng, chống tin giả tại các trường trung học phổ thông hiện nay

Ngày nhận bài: 12/06/2025 | Ngày phản biện: 14/06/2025 | Ngày xuất bản: 23/06/2025

Tác giả: Nguyễn Thùy Linh (Học viên Cao học Quản trị Truyền thông K29.1, Học viện Báo chí và Tuyên truyền)

Tóm tắt: Trong bối cảnh tin giả lan truyền mạnh mẽ qua mạng xã hội, học sinh trung học phổ thông (THPT) dễ bị ảnh hưởng do thiếu kỹ năng phản biện và nhận diện thông tin. Bài nghiên cứu trình bày cơ sở lý luận của hoạt động truyền thông phòng chống tin giả; phân tích thực trạng hoạt động truyền thông phòng chống tin giả tại các trường THPT. Trên cơ sở đó, đề xuất các giải pháp đổi mới hoạt động truyền thông phòng chống tin giả tại các trường THPT hiện nay.

Trong kỷ nguyên số, internet và mạng xã hội mở rộng khả năng tiếp cận tri thức nhưng cũng làm gia tăng tin giả và thông tin độc hại, ảnh hưởng tiêu cực đến nhận thức xã hội. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng yêu cầu: “Tăng cường quản lý và phát triển các loại hình truyền thông, thông tin trên internet. Kiên quyết đấu tranh, loại bỏ các sản phẩm, thông tin độc hại, xuyên tạc, phản động, ảnh hưởng xấu đến ổn định chính trị - xã hội, thuần phong mỹ tục”⁽¹⁾. Đây là định hướng mang tính chiến lược, thể hiện rõ quyết tâm chính trị trong việc bảo vệ không gian mạng an toàn, lành mạnh và định hướng dư luận xã hội tích cực.

1. Khái niệm “hoạt động truyền thông phòng chống tin giả”

Để nghiên cứu khái niệm “hoạt động truyền thông phòng chống tin giả”, chúng ta phải đi từ khái niệm “truyền thông” và khái niệm “tin giả”.

Truyền thông là khái niệm đa nghĩa, được hiểu theo nhiều góc độ nhưng vẫn có những điểm chung cơ bản và giới hạn nhất định. Theo tác giả Nguyễn Văn Dũng, truyền thông được hiểu một cách chung nhất là: “Truyền thông là quá trình liên tục trao đổi

thông tin, tư tưởng, tình cảm, chia sẻ kỹ năng và kinh nghiệm giữa hai hoặc nhiều người với nhau để gia tăng hiểu biết lẫn nhau và hiểu biết về môi trường xung quanh, nhằm thay đổi nhận thức, tiến tới điều chỉnh hành vi và thái độ phù hợp với nhu cầu phát triển của cá nhân, của nhóm hoặc của cộng đồng xã hội nói chung, bảo đảm sự phát triển bền vững”⁽²⁾. Khái niệm này không chỉ bao gồm việc trao đổi thông tin, tư tưởng, tình cảm mà còn nhấn mạnh vai trò truyền thông trong việc thay đổi nhận thức, điều chỉnh thái độ và hành vi - các mục tiêu cốt lõi của truyền thông.

Tin giả có nhiều cách hiểu, do đó có rất nhiều quan điểm về tin giả. Song, bản chất của tin giả là dạng thông tin chứa nội dung sai lệch, không đúng hoặc chỉ đúng một phần nhưng bị bóp méo, thêm thắt hoặc giải thích theo hướng gây nhầm lẫn, hiểu sai sự thật. Bộ Thông tin và Truyền thông (2022) đã đưa ra khái niệm “tin giả” như sau: “Tin giả là những thông tin sai sự thật được cố ý đăng tải, lan truyền nhằm mục đích không chính đáng, gây hiểu lầm cho người đọc, người xem; hoặc những thông tin có một phần sự thật nhưng không hoàn toàn chính xác do không được kiểm chứng, xác minh hoặc bị phóng đại, suy diễn, làm thay đổi bản chất sự việc, thường xuất hiện dưới dạng tin tức và được lan truyền chủ yếu trên MXH”⁽³⁾. Tin giả là thông tin được cố ý tạo ra và lan truyền, nhất là qua mạng xã hội, nhằm thao túng nhận thức, cảm xúc và hành vi của người đọc vì mục đích chính trị, kinh tế hoặc các ý đồ xấu.

Hiện nay, chưa có một định nghĩa cụ thể, trực tiếp và thống nhất về khái niệm “phòng chống tin giả”. Tuy nhiên, thông qua các mục tiêu, nội dung và định hướng hành động được đề cập trong cuốn sách Cẩm nang phòng chống tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng của Bộ Thông tin và Truyền thông ấn hành, có thể rút ra nội hàm khái niệm này. Cụ thể, tài liệu nhấn mạnh việc “Nâng cao nhận thức..., cung cấp các thông tin, kỹ năng cơ bản để ... nhận biết, ứng phó và xử lý có hiệu quả với tình trạng tin giả, tin sai sự thật có xu hướng tăng”⁽⁴⁾.

Trên cơ sở đó và từ các khái niệm “truyền thông”, “tin giả”, có thể rút ra: “Phòng chống tin giả là tổng thể các hoạt động mang tính chủ động và phản ứng, bao gồm việc nâng cao nhận thức, trang bị kỹ năng tiếp nhận và xác minh thông tin cho cộng đồng; tổ chức truyền thông định hướng; xây dựng kênh thông tin chính thống; áp dụng các công cụ pháp lý - công nghệ nhằm ngăn ngừa, phát hiện và xử lý các nội dung sai lệch lan truyền trên không gian mạng”.

2. Thực trạng hoạt động truyền thông phòng chống tin giả tại các trường trung học phổ thông hiện nay

Về mức độ nhận thức chung của học sinh về tin giả: Hiện nay, với sự bùng nổ của mạng xã hội và các phương tiện truyền thông kỹ thuật số, học sinh trung học phổ thông (THPT) dễ dàng tiếp xúc với đa dạng nguồn tin mỗi ngày. Tuy nhiên, thực tế cho thấy, người tham gia mạng xã hội nói chung, học sinh THPT nói riêng “vẫn còn thiếu ý thức tuân thủ pháp luật, trách nhiệm xã hội, thiếu kiến thức nền tảng về sử dụng mạng xã hội, cung cấp thông tin nên dẫn đến việc họ cố tình hoặc vô ý tạo hoặc tiếp sức cho việc tạo ra, lan truyền và phát tán tin giả, thông tin sai sự thật”⁽⁵⁾. “Học sinh, sinh viên là lứa tuổi tiếp cận nhanh với công nghệ thông tin, trong khi phần lớn chưa có kỹ năng kiểm chứng thông tin và kinh nghiệm ứng xử với các tin tức xấu, độc”⁽⁶⁾. Điều này xuất phát từ việc các em chưa được trang bị đầy đủ kỹ năng nhận diện, đánh giá và xử lý thông tin. Đáng chú ý, học sinh THPT thường xuyên sử dụng mạng xã hội như Facebook, TikTok, YouTube nhưng ít chú ý đến tính xác thực của các thông tin mà “thường chỉ chú ý và xem những gì mà mình muốn xem, dựa trên ... sở thích của bản thân”⁽⁷⁾, “cùng với thói quen chia sẻ thông tin tùy tiện, không kiểm chứng và thiếu trách nhiệm, ... nhiều học sinh, sinh viên vô tình đã tiếp tay cho những thông tin xấu, độc trên mạng xã hội lan truyền chóng mặt gây ảnh hưởng xấu tình hình an ninh trật tự”⁽⁸⁾.

Về các hoạt động truyền thông phòng chống tin giả trong nhà trường: Các trường THPT hiện nay đã nhận thức được tầm quan trọng của việc phòng chống tin giả và bước đầu triển khai những hoạt động nhằm giáo dục học sinh. Một số trường bước đầu sử dụng các nền tảng mạng xã hội để triển khai các chiến dịch truyền thông sáng tạo, xây dựng các câu lạc bộ truyền thông, giúp học sinh chủ động tham gia thảo luận, thực hành kỹ năng phân tích và xử lý tin tức. Các trường này đã sử dụng công cụ số gần gũi với học sinh để tăng tương tác và hiệu quả giáo dục truyền thông, bước đầu mang lại tín hiệu tích cực và trở thành gợi ý cho các trường khác áp dụng. “Nhiều trường học thành lập câu lạc bộ truyền thông, xây dựng trang fanpage chính thức để làm chủ không gian mạng, giúp giáo dục, định hướng tư tưởng, lối sống cho học sinh. Trên trang fanpage, thầy cô giáo và học sinh thường xuyên chia sẻ thông tin và phản bác những luận điệu sai trái, câu chuyện chưa đúng sự thật để học sinh hiểu, tiếp

nhận thông tin chuẩn mực hơn. Những bức hình, clip kèm câu chuyện hay đã có sức lan tỏa tích cực đến học sinh trong trường”(9).

Tuy nhiên, nhìn chung các hoạt động này vẫn còn ở mức độ sơ khai, thiếu hệ thống và chưa tạo được sức ảnh hưởng sâu rộng đối với học sinh. Hoạt động truyền thông phòng chống tin giả thường được lồng ghép vào các buổi chào cờ, sinh hoạt lớp hoặc các buổi giáo dục công dân. “Bên cạnh những kết quả đã đạt được thì việc quản lý sử dụng mạng xã hội trong học sinh, sinh viên tại một số nhà trường vẫn còn bộc lộ một số hạn chế, thiếu sót như: Việc quản lý mạng xã hội trong nhà trường hiện vẫn còn thiếu chặt chẽ đã khiến một bộ phận học sinh, sinh viên sao nhãng học tập cũng như tham gia các hoạt động ngoại khóa, tình trạng một số học sinh, sinh viên vi phạm nội quy, quy định của nhà trường về sử dụng mạng xã hội vẫn còn tồn tại”(10).

Nói chung, hoạt động truyền thông phòng chống tin giả tại các trường THPT hiện vẫn ở giai đoạn sơ khai, chưa theo kịp yêu cầu thực tiễn. Dù vậy, một số trường đã có bước chuyển tích cực nhờ chủ động đổi mới. Để nâng cao hiệu quả, cần xây dựng kế hoạch dài hạn, đào tạo giáo viên, đồng bộ hóa hoạt động và tăng cường phối hợp với phụ huynh, cộng đồng nhằm hỗ trợ học sinh đối phó với tin giả.

3. Hạn chế và thách thức

- Sự thiếu hụt về nguồn lực và sự phối hợp chưa hiệu quả giữa các bộ phận liên quan trong trường học. Đa phần các giáo viên chưa được đào tạo bài bản về truyền thông số, thiếu kiến thức và kỹ năng chuyên môn về nhận diện và xử lý tin giả để có thể hỗ trợ học sinh một cách hiệu quả.
- Nội dung phòng chống tin giả vẫn chưa trở thành một nội dung giáo dục chính thức trong chương trình giảng dạy, chủ yếu mang tính tự phát, thiếu tính hệ thống, đồng bộ. Một số trường chưa đưa ra các quy trình rõ ràng để xử lý các tình huống khi học sinh tiếp xúc với tin giả, khiến công tác ứng phó chưa kịp thời và hiệu quả.
- Việc phối hợp giữa nhà trường, gia đình và cộng đồng trong hoạt động này vẫn còn nhiều khoảng trống. Nhiều phụ huynh chưa nhận thức đầy đủ về sự nguy hiểm của tin giả, do vậy chưa chủ động hợp tác với nhà trường trong việc hướng dẫn, giáo dục con em mình kỹ năng tiếp nhận thông tin trên mạng.

4. Một số giải pháp đổi mới hoạt động truyền thông phòng chống tin giả tại các trường trung học phổ thông trong thời gian tới

Dựa trên những hạn chế và thách thức đã được phân tích, một số giải pháp nhằm đổi mới hoạt động truyền thông phòng chống tin giả tại các trường THPT trong thời gian tới được đề xuất là:

Thứ nhất, tăng cường truyền thông, giáo dục cho học sinh về hiểm họa của tin giả; kỹ năng nhận diện và xử lý tin giả; trách nhiệm xã hội trong tham gia phòng chống tin giả. Đây là giải pháp then chốt để hạn chế tác động tiêu cực trong trường THPT. Nhà trường cần tổ chức các hoạt động ngoại khóa, chuyên đề, lớp kỹ năng sống nhằm nâng cao nhận thức và trang bị cho học sinh kỹ năng kiểm chứng thông tin, sử dụng công cụ xác minh. Các cuộc thi, hoạt động như làm video, viết bài về tin giả giúp học sinh rèn tư duy phản biện, sáng tạo và nâng cao ý thức xác thực thông tin. Nhà trường cũng cần nhấn mạnh trách nhiệm xã hội và hậu quả pháp lý khi chia sẻ thông tin sai lệch. Để tăng hiệu quả, nhà trường nên phối hợp với chuyên gia truyền thông, an ninh mạng hoặc luật sư tổ chức tư vấn về đạo đức số và trách nhiệm công dân. Sự liên kết giữa gia đình, nhà trường và xã hội sẽ giúp học sinh hình thành ý thức trách nhiệm, góp phần xây dựng môi trường thông tin an toàn, lành mạnh.

Thứ hai, xây dựng chiến lược truyền thông phòng chống tin giả bài bản và dài hạn gắn liền với giáo dục kỹ năng sống, kỹ năng số cho học sinh THPT. Đây là giải pháp giữ vai trò trung tâm và định hướng xuyên suốt. Trước hết, chiến lược cần tập trung định hướng tư duy phản biện, nâng cao năng lực truyền thông cá nhân của học sinh thông qua các hoạt động thực tiễn như tọa đàm “Tin giả và hậu quả thật”, diễn đàn “Mạng xã hội và trách nhiệm công dân trẻ” hay cuộc thi “Vạch mặt tin giả”; đồng thời, kỹ năng phân tích thông tin, phản biện và đọc hiểu nội dung số cần được lồng ghép linh hoạt vào các môn học chính khóa như Ngữ văn, Giáo dục công dân và Tin học.

Bên cạnh đó, nhà trường cần triển khai hệ thống chương trình kỹ năng sống và kỹ năng số, tập trung vào sử dụng internet an toàn, bảo mật, kiểm chứng tin và quản lý cảm xúc. Tập huấn nên mở rộng cho cả học sinh, giáo viên và phụ huynh để xây dựng cộng đồng học đường chủ động, đồng hành xử lý thông tin. Cuối cùng, cần đưa

truyền thông phòng chống tin giả trở thành một phần văn hóa học đường. Các trường nên có kế hoạch truyền thông nội bộ hằng năm, cập nhật “bản đồ tin giả” qua bảng tin và mạng xã hội do học sinh vận hành; đồng thời, cần phối hợp với báo chí, đoàn thanh hỗ trợ nội dung và kỹ thuật, xây dựng mạng lưới truyền thông vững chắc, giúp học sinh phát triển nội lực số.

Thứ ba, tích hợp nội dung phòng chống tin giả vào giảng dạy chính khóa. Đây là một giải pháp cần thiết, bảo đảm tính bền vững và hệ thống trong giáo dục học đường, phù hợp nhằm phát triển phẩm chất, năng lực trong bối cảnh học sinh tiếp cận nhiều thông tin nhưng thiếu kỹ năng xử lý. Không cần tạo môn học riêng, việc tích hợp nên theo ba hướng: nội dung, phương pháp và kỹ năng. Ngữ văn rèn kỹ năng phát hiện nguy hiểm, Giáo dục công dân dạy quyền tiếp cận và trách nhiệm thông tin, Tin học hướng dẫn kiểm chứng tin tức. Hoạt động trải nghiệm có thể tổ chức dự án như “Đọc báo có trách nhiệm” hay “Truy tìm sự thật”. Việc tích hợp có thể triển khai theo ba cấp độ: 1) toàn phần – đưa thành nội dung giảng dạy chính thức; 2) bổ trợ – lồng ghép tình huống, bài tập minh họa; 3) liên môn – kết nối giữa các môn học để xây dựng các chủ đề tích hợp.

Để đảm bảo hiệu quả, cần bồi dưỡng đội ngũ giáo viên, xây dựng học liệu chuẩn (giáo án, công cụ, bài tập) và tổ chức các buổi tập huấn chuyên đề. Đồng thời, cần có hệ thống đánh giá năng lực học sinh qua kiểm tra, dự án, sản phẩm truyền thông học đường. Giải pháp này góp phần hình thành tư duy phản biện, đạo đức số và bản lĩnh thông tin cho thế hệ công dân trẻ trong thời đại số hóa. Nội dung truyền thông cần chú trọng vào các yếu tố hấp dẫn, tính trực quan cao và tương tác tích cực với học sinh. Sự đổi mới này giúp nâng cao hiệu quả truyền thông, đồng thời tạo sự hào hứng và sự chủ động trong tiếp nhận thông tin từ phía học sinh ⁽¹¹⁾.

Thứ tư, tổ chức tập huấn chuyên sâu cho giáo viên và cán bộ Đoàn về phòng chống tin giả cho học sinh THPT. Đây là giải pháp bảo đảm thực hiện hiệu quả các hoạt động truyền thông phòng chống tin giả trong trường học. Trong bối cảnh học sinh dễ bị ảnh hưởng bởi thông tin sai lệch, giáo viên và cán bộ Đoàn không chỉ là người truyền đạt kiến thức mà còn là người định hướng, hỗ trợ tâm lý và kiểm soát dòng thông tin trong nhà trường. Song, hiện nay, lực lượng này vẫn thiếu kỹ năng và hiểu biết chuyên sâu về xử lý tin giả. Chương trình tập huấn cần thực tiễn, tương tác,

liên ngành, gồm: kiến thức về tin giả, kỹ năng nhận diện và xử lý bằng công cụ số, tổ chức truyền thông sáng tạo trên mạng xã hội, tư vấn học sinh khi có khủng hoảng thông tin. Thực hành mô phỏng giúp giáo viên ứng phó hiệu quả. Tập huấn nên linh hoạt theo từng cấp (trường, cụm trường, thành phố), kết hợp trực tiếp và trực tuyến, dành cho giáo viên chủ nhiệm, giáo viên Ngữ văn, Giáo dục công dân, Tin học và cán bộ Đoàn - Hội. Cần duy trì mạng lưới nòng cốt, cung cấp tài liệu số, công cụ kiểm chứng, tổ chức diễn đàn, hội thi để cập nhật kiến thức và lan tỏa kỹ năng truyền thông.

Thứ năm, tăng cường phối hợp giữa nhà trường, gia đình và cộng đồng. Đây là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả truyền thông phòng chống tin giả trong trường THPT. Tin giả không chỉ ảnh hưởng đến học sinh trong phạm vi nhà trường mà còn liên quan chặt chẽ đến thói quen sử dụng mạng và nhận thức từ gia đình và xã hội. Phụ huynh đóng vai trò quan trọng trong việc định hướng con tiếp cận thông tin. Nhà trường cần tổ chức họp, tọa đàm hoặc lớp trực tuyến để chia sẻ về tác hại của tin giả và cách nhận diện. Đồng thời, cung cấp tài liệu hướng dẫn và thiết lập cơ chế phối hợp giám sát học sinh trên môi trường mạng. Cùng với đó, Cần phối hợp chuyên gia truyền thông, công nghệ, luật pháp tổ chức tập huấn cho học sinh và phụ huynh, giới thiệu công cụ kiểm chứng, cảnh báo lừa đảo và phổ biến quy định về tin giả. Ngoài ra, nhà trường cần phối hợp với báo chí, công ty công nghệ, lực lượng chức năng tổ chức chiến dịch tuyên truyền, cuộc thi nhận diện tin giả và phát triển nền tảng cảnh báo. Mạng lưới cộng đồng sẽ giúp tạo môi trường mạng an toàn, chủ động.

Thứ sáu, xây dựng cơ chế phản hồi và xử lý nhanh chóng khi phát hiện tin giả. Đây là một giải pháp thiết yếu nhằm ngăn chặn sự lan truyền thông tin sai lệch và tạo môi trường học đường an toàn, minh bạch. Trước hết, các trường THPT cần xây dựng hệ thống báo cáo tin giả dễ dùng như app, website, nhóm mạng xã hội hoặc hộp thư phản ánh. Hệ thống phải đơn giản, bảo mật và khuyến khích học sinh, giáo viên, phụ huynh chủ động tham gia. Sau khi nhận báo cáo, nhà trường cần xây dựng quy trình xử lý rõ ràng: xác minh, đánh giá ảnh hưởng và can thiệp phù hợp. Có thể lập tổ chuyên trách gồm cán bộ, giáo viên, học sinh để phản hồi kịp thời. Biện pháp xử lý gồm gỡ tin sai, truyền thông đính chính hoặc hỗ trợ tâm lý. Cùng với đó, cần giáo dục học sinh về hậu quả pháp lý, xã hội của việc phát tán tin giả qua chuyên đề, ngoại khóa hoặc lồng ghép môn học; đồng thời, khuyến khích các em tham gia thực hành nhận diện tin giả để nâng cao trách nhiệm cá nhân. Các trường cần phối hợp với công

an, truyền thông và chuyên gia công nghệ để xử lý tin giả nghiêm trọng và cập nhật quy định pháp luật. Cơ chế đồng bộ sẽ giúp xây dựng văn hóa học đường minh bạch, kỷ cương và chủ động.

Tóm lại, trong kỷ nguyên số, phòng chống tin giả là nhiệm vụ cấp thiết, đặc biệt trong môi trường giáo dục phổ thông - nơi hình thành tư duy và bản lĩnh công dân trẻ. Trường THPT không chỉ truyền đạt kiến thức mà cần trở thành lực lượng tiên phong trong trang bị kỹ năng nhận diện và xử lý thông tin sai lệch cho học sinh. Để nâng cao hiệu quả truyền thông chống tin giả, các giải pháp cần được triển khai đồng bộ, có sự tham gia của nhà trường, phụ huynh, học sinh và xã hội. Đây không chỉ là yêu cầu kỹ thuật, mà còn là chiến lược xây dựng một hệ sinh thái truyền thông học đường chủ động, an toàn và bền vững, góp phần hình thành thế hệ học sinh có trách nhiệm với thông tin trong thời đại số./.

Tài liệu tham khảo

- (1) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t.I, tr.146.
- (2) Nguyễn Văn Dũng (chủ biên) (2018), Cơ sở lý luận báo chí. Nxb. Thông tin và truyền thông, Hà Nội, tr.20.
- (3), (4) Bộ Thông tin và Truyền thông (2022), Cẩm nang phòng chống tin giả, tin sai sự thật trên không gian mạng, Nxb. Thông tin và Truyền thông, Hà Nội, tr.27,8.
- (5) Nguyễn Văn Nguyên (2024), Thực trạng tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội và giải pháp, Tạp chí Dân chủ và Pháp luật, Bộ Tư pháp, truy cập ngày 10/06/2025 tại <https://danchuphapluat.vn/thuc-trang-tin-gia-tin-sai-su-that-tren-mang-xa-hoi-va-giai-phap-2423.html>
- (6) Quang Hải (2020), "Nói không với Fake News", chương trình giúp học sinh tránh bị lừa đảo trên mạng , Báo Kinh tế và Đô thị, Ủy ban Nhân dân thành phố Hà Nội, truy cập ngày 10/06/2025 tại <https://kinhtedothi.vn/loi-khong-voi-fake-news-chuong-trinh-giup-hoc-sinh-tranh-bi-lua-dao-tren-mang.html>
- (7) Nguyễn Ngọc Anh (2023), Phân biệt tin thật và tin giả trên không gian mạng, Trang thông tin điện tử Công an Tỉnh Bình Phước, truy cập ngày 10/06/2025 tại <https://congan.binhphuoc.gov.vn/Tuyen-truyen-phap-luat/phan-biet-tin-gia-va-tin-that-tren-khong-gian-mang-319084>
- (8), (9) Truyền hình Công an nhân dân (2022), Học sinh, sinh viên với cuộc chiến chống tin giả, xấu độc, truy cập ngày 10/06/2025 tại <https://antv.gov.vn/xa-hoi-4/hoc-sinh-sinh-vien-voi-cuoc-chien-chong-tin-gia-xau-doc-394427.html>

(10) Cổng thông tin điện tử ngành giáo dục và đào tạo thành phố Hải Phòng (2023), Một số giải pháp phòng ngừa tiêu cực từ mạng xã hội đối với học sinh, sinh viên trên địa bàn thành phố, Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng, truy cập ngày 10/06/2025 tại <https://haiphong.edu.vn/tin-tuc-su-kien/mot-so-giai-phap-phong-ngua-tieu-cuc-tu-mang-xa-hoi-doi-voi-hoc-sinh-sinh-vien/ctmb/10/3209>

(11) Dương Thị Thu Hương (2024), Phương pháp phân tích nội dung truyền thông - lý luận và thực tiễn, NXB Thông tin và Truyền thông, Hà Nội.